Petri hyspani

vt homo necessario est aīal. ibi tam homo q̄ȝ aīal tenentur ꝓ his que fuerunt que sunt et que erunt.

¶ Hic Pe. hys. ponit duas regulas de ampliatōe. p̄ma daꝛ de ampliatōne q̄ fit respectu suppositoꝝ. ꝛ est talis. Terminus cōis supponens verbo hn̄ti vim āpliandi a se vel ab alio. ampliaꝛ ad ea q̄ pn̄t esse sub forma termini supponentꝭ. i. sub formali ꝑcato termini supponentꝭ. hoc est q̄ pn̄t in pn̄ti ꝛ in futuro recipere p̄dicatōem talis termini supponentꝭ. vt hō p̄t eē antixp̄s. vbi hō nō solū accipiꝛ ꝓ his q̄ sunt. ſȝ etiā ꝓ his q̄ erūt. Declaratio pticularū sufficienter pȝ in lr̄a. Sȝ de ampliatōe q̄ fit respectu tp̄is. talis daꝛ regula. terminꝰ cōis supponens vel apponēs ꝟbo hn̄ti vim ampliādi quo ad tp̄s. āpliaꝛ ad ea q̄ sūt erūt vel fuerūt sub forma termini supponentꝭ. vt hō necessario est aīal. vbi tā hō q̄ȝ aīal accipiꝛ ꝓ his q̄ sunt fuerūt vel erunt. virtute illius signi ampliatiui necessario.

Queritur Utrū he due regule circa āpliatōeȝ assignate sint vere. Dr̄ȝ q̄ sic. pȝ p̄mo ꝑ declaratōeȝ pticulaꝝ. qꝛ p̄mo dꝛ (terminus cōis) ad drām termini discreti. q̄ nō p̄t āpliari. Et subdiꝛ (supponēs ꝟbo hn̄ti vim āpliandi) ad drām ꝟboꝝ restringentiū sicut sūt ꝟba pn̄tis p̄teriti et futuri tp̄is. q̄ ex sui ꝑcatōe nō hn̄t vim āpliādi terminos. Addiꝛ (ex se vl̄ ex alio) qꝛ hoc ꝟbū p̄t ex se hȝ vim āpliādi ſȝ hoc ꝟbū ē sortiꝛ naturā ampliādi ex alio sibi adiūcto vt pȝ dicēdo. est potēs ē possibile. Silr̄ patȝ de scd̄a in qua notāter dꝛ (supponēs vel apponēs) qꝛ vterq̄ȝ p̄t āpliari. puta positus in subiecto ꝛ positus in predicato. talis em̄ ampliatio fit ꝑ verbuȝ substantiuum. quod ambit vtrūq̄ȝ extremorum.

Arguitur Terminus discretus p̄t ampliari. g̃ male dꝛ in p̄ma regula terminus cōis. Añs ꝓbaꝛ in hac orōe. sortes p̄t currere. in qua sortes āpliaꝛ ad pn̄s ꝛ ad futuꝝ. Dr̄m q̄ duplex est āpliatio scȝ quo ad supposita ꝛ quo ad tp̄a. ſȝ ista p̄ma regula loquitur de āpliatōne respectu suppositoꝝ ꝑm quā terminus discretus nō ampliatur

Arguitur Oīa ꝟba p̄teriti ꝛ futuri tp̄is hn̄t vim āpliādi. g̃ male excludūtur a regula. Añs ꝓbaꝛ. qꝛ vltra p̄teritū ꝛ futuꝝ faciūt terminū stare ꝓ pn̄ti. Dr̄m q̄ talia ꝟba ꝓprie restringūt. ſȝ īproprie āpliāt. cuiꝰ rō est. qꝛ eodē mō terminꝰ restringit aut āpliat. quō includit ꝑcatōeȝ vnius aut pluriū tp̄m. ſȝ ꝟba p̄teriti ꝛ futuri tp̄is ꝓprie ꝯꝑcant tm̄ vnū tp̄s. ꝛ improp̄e multa. s. in ordine ad supposita. g̃ ꝓprie restringūt ꝛ īprop̄e āpliant. Minor pȝ exēplariꝛ. qꝛ dd̄o ioānes disputauit hec verificaꝛ ꝓ p̄terito directe. ꝛ ꝓ pn̄ti inq̄ȝtū hoc suppositū in se hȝ actū p̄teritōis. siue inq̄ȝtū in eo fuit p̄teritꝰ actꝰ disputatōis. Etiā qꝛ pn̄s includiꝛ in p̄terito ꝛ futuro sicut rectū in obliq̄. ſȝ obliquū nō intelligiꝛ eē in recto. g̃ terminꝰ supponēs ꝟbo p̄teriti vl̄ futuri tp̄is aliq̄n etiā stat ꝓ pn̄tibꝫ. ſȝ ꝑ ordinem ad preterita vel futura. Sed verba p̄sentis temporis simpl̄r restringunt qꝛ solum includunt significatōnem vnius temporis.

☞ Arguiꝛ Cōtra scd̄am regulā cū dꝛ. homo est aīal. ibi aīal suppōnit simpl̄r. sed terminus supponens simpl̄r nō ampliaꝛ. Dr̄m q̄ si in dicta ꝓpōe aīal accipiꝛ vt p̄dicatū ꝑ se ꝛ essentialis p̄dicatōis sic supponit simpl̄r

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-ii-403/0085
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG